

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

***«ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ:
НАУКА, ОСВІТА, ПРАКТИКА»***

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

Харків

28–29 квітня 2016 р.

УДК 351.862:378(477)

ББК 67.99(2)116

Ф 43

Рекомендовано до друку вченою радою Національного університету цивільного захисту України (протокол № 9 від 14 березня 2016 р.)

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії: Садковий В.П., д.держ.упр., проф.

Заступник голови редакційної колегії: Андронов В.А., д.т.н., проф.

Головний редактор: Домбровська С.М., д.держ.упр., проф.

Заступник головного редактора: Майстро С.В., д.держ.упр., проф.

Відповідальний секретар: Помаза-Пономаренко А.Л., к.держ.упр.

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та стилістику матеріалів, поданих у редакції авторів.

Державне управління у сфері цивільного захисту: наука, освіта, практика : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 28–29 квітня 2016 р. / за заг. ред. В. П. Садкового. – Х. : Вид-во НУЦЗУ, 2016. – 308 с.

У збірнику розміщено матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Державне управління у сфері цивільного захисту: наука, освіта, практика». Він містить матеріали щодо таких напрямів:

- механізми формування та реалізації державної політики у сфері реформування вищої освіти;
- державні механізми забезпечення якості вищої професійної освіти;
- державне регулювання розвитку дистанційної освіти для підготовки конкурентоспроможних фахівців;
- механізми державного управління в соціальній сфері;
- механізми державного управління в екологічній сфері;
- правові й економічні аспекти державного управління у сфері підготовки фахівців цивільного захисту;
- державна політика захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню;
- організаційно-правові, соціально-економічні та психолого-педагогічні засади державного управління у сфері цивільного захисту.

ду вищої освіти та рівень кореляції інноваційної діяльності із загально галузевими стратегічними завданнями розвитку.

По-друге, це ступінь відповідності структури закладу її інноваційним завданням, що показує рівень гнучкості інноваційних змін та адаптованості до них, наскільки організаційно-управлінські зв'язки сприяють генеруванню інноваційних ідей та їх реалізації в інноваційній діяльності ВНЗ.

По-третє, це ступінь відповідності методів управління інноваційною діяльністю, який розкриває рівень стимулювання творчої активності та мотивації персоналу до інноваційної діяльності методами управління, а також рівень децентралізації методів прийняття управлінських рішень.

По-четверте, це ступінь використання децентралізованих структур з прийняття управлінських рішень, що визначає рівень розповсюдженості на співробітників нижніх ланок управління повноважень участі у прийнятті рішень щодо інноваційної діяльності за відповідного розподілу прав й відповідальності.

Висновки. Отже, формування комплексного механізму державного управління ВНЗ має бути пов'язаним з досягненням довгострокової мети і реалізацією стратегічних напрямів розвитку, що передбачає не тільки доступність високоякісної вищої освіти, а також створення і розвиток освітньої мережі взаємодії науково-освітніх установ України й Європи.

*Ковалевська Т. М.,
Стародубцева Г. Г.*

МЕТОДИ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ

Постановка проблеми. Успішне вирішення службових завдань офіцерів служби цивільного захисту безпосередньо залежить від рівня їхньої правової культури та правої вихованості, формування яких відбувається в період навчання у вищих навчальних закладах системи ДСНС України. Сьогодні служба цивільного захисту потребує від офіцерів не тільки певного запасу правових знань, володіння нормами чинного законодавства, але й розуміння вимог законодавства, його цілей та призначення.

Виклад основного матеріалу. Правове виховання, перш за все, є одним із аспектів формування професійної правомірної поведінки офіцера.

Правове виховання має свою систему, свої завдання, засади, форми, методи та засоби.

Виховання як процес виступає у вигляді впорядкованого взаємозв'язку і послідовної зміни стадій, етапів, періодів, нового стану кожного з елементів системи виховання і всієї системи в цілому. Існує декілька видів виховання. Поряд з фізичним, екологічним, моральним, розумовим, особливу роль відіграє виховання правове, завдяки якому людина залучається до знань про державу і право, права та свободи особистості; у особи формується стійка орієнтація на законослухняну поведінку та високий рівень правосвідомості.

Правове виховання – це цілеспрямована діяльність держави, громадських організацій, окремих громадян з передачі юридичного досвіду, яка має систематичний вплив на свідомість і поведінку людини з метою формування певних позитивних уявлень, поглядів, ціннісних орієнтацій, установок, що забезпечують дотримання, виконання і використання юридичних норм.

Правове виховання – складна і багатоаспектна система діяльності, що передбачає створення спеціального інструментарію з донесення до розуму і почуттів кожної людини правових цінностей, перетворення їх в особисті переконання і внутрішній орієнтир поведінки. Форми, засоби та методи правового виховання виступають організаційним і методологічним механізмом, за допомогою якого суб'єкти правового виховання впливають на суспільну та індивідуальну свідомість, допомагаючи сприйняти правові принципи і норми.

Метод (від грецького "методос" – шлях) – шлях досягнення визначеної мети. Методи правовиховної роботи виступають важливим елементом механізму правового ви-

ховання. Це «прийоми, засоби роз'яснення політико-правових ідей та принципів з метою впливу на свідомість і поведінку особистості в інтересах правопорядку» [1, с.176].

До методів правового виховання належать конкретні і досить різноманітні прийоми емоційного, педагогічного та логічного впливу на суб'єктів.

Методи правового виховання курсантів вищих навчальних закладів системи ДСНС України характеризуються як сукупність способів, прийомів впливу на психіку, поведінку, свідомість та волю осіб, що здійснюються з врахуванням їх первинної підготовки, характеру, схильності до аналізу ситуацій та подій, індивідуальних здібностей та властивостей. Їх вибір залежить від конкретної ситуації, завдань і цілей правовиховної діяльності курсантів. У кожній конкретній обстановці застосування тих чи інших методів правового виховання має свої особливості.

До основних методів правового виховання курсантів вищих навчальних закладах системи ДСНС України можна віднести: переконання, заохочення, примус, спостереження, особистий приклад, змагання, критика і самокритика.

Висновки. Велика кількість методів правового виховання дає підстави стверджувати, що їх вибір та застосування залежить від завдань, мети, змісту правовиховної роботи, які підлягають усвідомленню та врахуванню; професійної, практичної, методичної підготовки вихователів (викладачів, курсових офіцерів, керівників), їх педагогічної майстерності, морально-ділових якосте; рівня правової свідомості та правової культури курсантів, їх підготовки та освіченість, вихованості; матеріально-технічного забезпечення навчального процесу, наявності обладнання, методичної та нормативної літератури, підручників, навчальних посібників; встановлення атмосфери співробітництва між учасниками правовиховного процесу та взаємовідносин між ними.

Література:

1. Теорія держави та права : курс лекцій / Під ред. М. І. Матузова. – 2-е вид., перероб. та доп. – М. : Юрист, 2001. – 776 с.

Комишан А. І.

ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ ПРОЕКТІВ НА КУРСАХ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ОРГАНІЗАТОРІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освіта – це індустрія, що спрямована в майбутнє
С.П. Капіца

Постановка проблеми. Перед сучасною системою вищої військової освіти стоїть досить важливе завдання: вона має готувати майбутніх офіцерів до «ефективного вільного плавання». Тобто, мова йде про підвищення рівня підготовки майбутніх компетентних офіцерів. Компетентних – значить здатних ефективно виконувати військово-професійні завдання за певних умов обставин на основі отриманих у ВНЗ знань, умінь, навичок та інших компетентностей [4; 5 та ін.].

На нашу думку, одним із ключових чинників, що впливатиме на вирішення такого завдання є використання у педагогічній діяльності активних методів навчання, які мають по відношенню до традиційних методів ряд переваг: допомагають навчити майбутнього військового фахівця з вищою освітою способам отримання нових знань; дають можливість опанувати більш високий рівень особистої навчально-пізнавальної активності; створюють такі умови в навчанні, при яких курсанти не можуть не навчитися; стимулюють їхні творчі здібності; допомагають наблизити навчання до практики військово-професійної діяльності та формують не тільки знання, вміння і навички у процесі навчання, а й активну життєву позицію майбутнього офіцера.

Виклад основного матеріалу. Питання про інноваційні технології та активні методи навчання вивчали і продовжують вивчати величезна кількість вчених, а також психологів і педагогів, які є практиками [1–3 та ін.].

ЗМІСТ

Секція 1

Механізми формування та реалізації державної політики у сфері реформування вищої освіти.....	3
<i>Алієва П. І.</i> Фундаменталізація вищої освіти в контексті європейської інтеграції.....	3
<i>Карпеко Н. М.</i> Регіональні аспекти формування економічного механізму реформування середньої освіти.....	4
<i>Коврегін В. В.</i> Формування фінансового механізму економічної безпеки вищого навчального закладу.....	5
<i>Лисяк А. В.</i> Механізми державного реформування освіти.....	7
<i>Оліфіренко Л. Д.</i> Освітня інноваційна політика у контексті національної стратегії України.....	8
<i>Пономаренко Г. В.</i> Теоретичні основи та експериментальна перевірка моделі управління науково-методичною роботою у школі.....	10
<i>Радченко О. В.</i> Проблемно-орієнтований підхід до формування та реалізації державної політики у сфері вищої освіти.....	12
<i>Садковий В. П.</i> Державна освітня політика в напрямку впровадження європейських освітніх стандартів.....	14
<i>Шеломовська О. М.</i> Реформування державної політики у сфері вищої освіти на засадах соціально-організаційного проектування.....	16
<i>Яценко О. А., Могилко В. О.</i> Щодо питання інноваційних ВНЗ.....	18

Секція 2

Державні механізми забезпечення якості вищої професійної освіти.....	19
<i>Ананченко К. В.</i> Проблеми впровадження компетентнісного підходу в систему вищої освіти України.....	19
<i>Губенко А. О.</i> Механізми формування патріотичного виховання українського студентства.....	20
<i>Івашова Л. М., Шевченко В. М.</i> Державне управління діяльністю вищих навчальних закладів на основі інформаційно-інноваційних технологій.....	21
<i>Ковалевська Т. М., Стародубцева Г. Г.</i> Методи правового виховання.....	25
<i>Комишан А. І.</i> Досвід застосування методу проектів на курсах підвищення кваліфікації організаторів освітнього процесу.....	26
<i>Мороз В. М.</i> Наукове-методичне забезпечення підготовки фахівців з вищою освітою: вади функціонування системи та напрями їх виправлення.....	28
<i>Мороз С. А.</i> Методи державного управління розвитком трудового потенціалу ВНЗ: класифікація та компетенція.....	30
<i>Певцов Г. В., Залкін С. В., Сідченко С. О., Хударковський К. І.</i> Пропозиції до концепції реформування системи вищої військової освіти України.....	32
<i>Садковий В. П., Хмирова А. О.</i> Механізми формування нових освітянських виховних концепцій.....	34
<i>Степанов В. Ю.</i> Науково-духовна складова сучасного управління.....	35
<i>Тимченко А. М.</i> Структура післядипломної освіти в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна.....	37
<i>Темченко В. А., Тимченко А. Н.</i> Информационно-коммуникационные технологии в спортивно-ориентированном физическом воспитании студентов.....	38
<i>Шепетинська М. Р., Волокітін Р. О.</i> Стратегія безперервного професійного навчання осіб з обмеженими можливостями.....	40